

VAHINGOITTUNEEN HIRVIELÄIMEN JÄLJESTÄMISKOKEEN SÄÄNTÖ

Hyväksytty Kennelliiton valtuustossa 26.11.2006. Voimassa 1.1.2007 alkaen.

1. Kokeen tarkoitus

Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeen tarkoituksena on selvittää koiran ja ohjaajan kyky seurata vahingoittuneen riistaeläimen jälkiä. Kokeeseen osallistuva koiranohjaaja antaa suostumuksensa siihen, että hän on viranomaisten käytettävissä vahingoittuneiden hirvieläinten jäljestämistilanteissa. Kokeiden järjestämis- ja tuomariohjeet täydentävät näitä sääntöjä ja niitä tulee noudattaa.

2. Koelaji

Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeet ovat yleisiä kokeita eikä koemuodossa järjestetä erillisiä kilpailuja.

3. Osallistumisoikeus ja sen rajoittaminen

Kokeisiin saavat osallistua Kennelliiton rekisteröinti-, rokotus- ja tunnistusmerkintävaatimukset täyttävät rekisteröidyt koirat. Ohjaajalla tulee olla metsästyslain ja asetuksen mukainen metsästyskortti ja hyväksytysti suoritettu ja voimassa oleva ampumakoe. Koiran, joka osallistuu kokeeseen tulee olla vähintään yhdeksän kuukauden ikäinen.

Kokeeseen ei saa osallistua:

- sairas koira
- kiimainen narttu
- narttu 30 vrk ennen ja 42 vrk jälkeen synnytyksen

Koetoimikunnalla on oikeus rajoittaa osallistuvien koirien lukumäärä, jos koejärjestelyt niin vaativat. Koiranomistajille ilmoitetaan kokeeseen pääsystä välittömästi ilmoittautumisajan päätyttyä. Koira, joka on suorittanut kokeen kaksi kertaa hyväksytysti, ei saa enää osallistua kokeeseen.

Koetoimikunnan ja kokeen ylituomarin on tarkistettava osallistumisoikeus.

4. Kennelliiton yleinen jääviyssääntö koskien näyttelyitä, kokeita ja kilpailuja

Kennelliiton yleinen jääviyssääntö (Liite 1.)

5. Järjestämisluvan myöntäminen

Näitä sääntöjä noudatetaan Kennelliiton tai kennelpiirien myöntämissä vahingoittuneen hirvieläinten jäljestämiskokeissa.

6. Koeluvan anominen

6.1 Luvan anoja ja järjestelyvastaava

Kokeiden toimeenpanoluvan anoo järjestävä yhdistys, jonka tulee olla Kennelliiton jäsen, rotujärjestön / -järjestöjen jäsenyyttä pidetään suotavana. Kokeen järjestelyistä huolehtii järjestävän yhdistyksen nimeämä koetoimikunta.

6.2 Anomisen määräaika

Kokeet on anottava Kennelliiton määräaikaisilmoitusten mukaisesti (Liite 2).

6.3 Anomuksen sisältö

Koelanomuksessa on mainittava järjestävä yhdistys, kokeen nimi ja luonne, osanottorajoitukset, koeaika ja -paikka, kilpailuluokat, osanottomaksun suuruus sekä kenelle ja mihin mennessä ilmoittautuminen ja osanottomaksu suoritetaan, tehtävään suostunut ylituomari ja hänen varamiehensä sekä koetoimikunnan puheenjohtaja. Anottaessa kokeeseen rajoitettua osanottajamäärää tulee rajoittamisessa noudattaa Kennelliiton asiasta antamia ohjeita.

6.4 Anomus osoitetaan

Anomus osoitetaan aina sen kennelpiirin hallitukselle, jonka alueella koe järjestetään. Jäljennös koelanomuksesta toimitetaan tiedoksi järjestävän yhdistyksen kotipaikan kennelpiirille.

6.5 Kokeesta ilmoittaminen/tiedottaminen

Kennelpiirit tai rotujärjestöt ilmoittavat myöntämistään virallisista kokeista Kennelliiton määräaikaismoitusten mukaisesti julkaistavaksi Koiramme-lehdessä.

7. Kokeen siirto tai peruuttaminen

Kennelliiton sääntö: Kokeiden ajankohdan siirto ja peruuttaminen (Liite 3)

8. Kokeen tuomarit

8.1 Kokeen ylituomari sekä hänen varamiehensä

Kokeen ylituomarin on oltava Kennelliiton hyväksymä ko. koemuodon ylituomari.

Ylituomarin on oltava Kennelliiton ja metsästyskoiria harrastavan rotujärjestön jäsen.

8.2 Muut tuomarit

Kokeessa arvostelevilta muilta tuomareilta edellytetään ko. koemuodon ylituomaripätevyyttä.

9. Ilmoittautuminen kokeeseen ja siitä pois jääminen

9.1 Ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen kokeeseen on tehtävä viimeistään viikko ennen koetta osanottomaksuineen.

9.2 Jälki-ilmoittautuminen

Koetoimikunnalla on oikeus ottaa vastaan jälki-ilmoittautumisia, mikäli kokeessa on tilaa. Koetoimikunta voi tällöin korottaa osallistumismaksua, kuitenkin enintään kaksinkertaiseksi.

9.3 Poisjääminen

Ilman pätevää syytä osanottomaksua ei palauteta. Päteväksi syyksi poisjäämiseen katsotaan koiran alkanut kiima sekä koiran tai omistajan sairaus, joka on lääkärintodistuksella todistettava. Poisjäämisestä on välittömästi ilmoitettava koetoimikunnalle, kuitenkin viimeistään ennen kokeen alkua.

10. Kokeiden tulokset

10.1 Tulosten tarkastus

Kokeen sihteeri tarkastaa kaikki laskelmat ja huolehtii tulosten merkitsemisestä Kennelliiton koepöytäkirjalomakkeelle sekä koirakohtaisille lomakkeille ja jättää ne viipymättä ylituomarin tarkastettaviksi. Ylituomarin on vahvistettava koepöytäkirja nimikirjoituksellaan.

10.2 Tulosten lähettäminen

Koetoimikunnan on lähetettävä ylituomarin tarkastamat ja vahvistamat koepöytäkirjat sekä koirakohtaiset pöytäkirjat viikon kuluessa kokeen päättymisestä koeluvan myöntäjälle.

11. Koirien arvostelu

Koirat arvostellaan kaikki rodusta riippumatta samoin arvosteluperustein.

12. Koeluokat

Koe on yksipäiväinen yksiluokkainen koe, josta käytetään lyhennystä VAHI.

13. Jälkien arpominen

Jokaiselle koiralle arvotaan oma jälki. Jälkien arpominen tapahtuu ylituomarin pitämän alkupuhuttelun jälkeen.

14. Koesuoritus

14.1 Jäljestäminen

Tuomari ja opas kulkevat koiran ja koiranohjaajan mukana noin puolet matkasta, jonka aikana tuomari arvioi koiran kykyä itsenäiseen työskentelyyn. Koira jäljestää 6 m:n pituisessa jälkinarussa. Koiran poistuessa jäljeltä koiran ohjaajan on annettava koiran vapaasti työskennellä jäljen uudelleen löytämiseksi. Mikäli koira ei palaa jäljelle, koe hylätään. Lopun matkasta koiranohjaaja työskentelee yhteistyössä koiran kanssa koira kytkettynä.

14.2 Kokeen keskeyttäminen

Jäljestämisaika on enintään yksi tunti, jota ylituomari voi erityisolosuhteet huomioiden muuttaa. Koiran ohjaajalla on oikeus keskeyttää koesuoritus.

14.3 Kaato

Kaatona käytetään hirvieläimen sorkkaa.
Jos koira/ohjaaja ei löydä kaatoa, koe hylätään.

14.4 Apuvälineet

Puhelimen ja elektronisten apulaitteiden käyttö koesuorituksen aikana on kielletty.

15 Kohtuuton häiriö kokeen aikana

Yleisö tai kokeeseen osallistuja eivät saa olla sellaisessa paikassa kokeen aikana, että se häiritsee koiran suoritusta, tuomarin tai koetoimitsijoiden toimintaa. Tuomarin on huomautettava häirinnästä.

16 Kokeen arvosteluperusteet

Arvostelukohdat joko hyväksytään tai hylätään.

Arvostelu

a) lähtö	hyväksytyt/hylätty
b) jäljestämishalukkuus	hyväksytyt/hylätty
c) jäljestämismuutos	hyväksytyt/hylätty
d) työskentelyn etenevyys	hyväksytyt/hylätty
e) kulmauksien, makauksien ja katkojen selvittämiskyky	hyväksytyt/hylätty
f) kaato	hyväksytyt/hylätty

Tulos

Lopputuloksena on joko hyväksytyt tai hylätty, mikäli joku arvostelukohda tulee hylätyksi, koe on hylätty.
Palkintosijoja ei anneta.

17 Koiran loukkaantuminen

Jos koira on loukkaantunut, on sen suoritus keskeytettävä.

18 Erityismääräyksiä kokeesta

18.1 YLEISTÄ JÄLJESTÄ

Jäljet tehdään lumettomalle maalle ja mikäli mahdollista riistarikkaaseen maastoon siten, että tuomari koiraa häiritsemättä voi seurata sen työskentelyä.

Jälkien välinen etäisyys on maastosta riippuen vähintään 200 m.

Jäljet merkitään **avomerkein** se osuus, jonka tuomari arvostelee. Loppuosuus jätetään merkitsemättä.

Jälki veritetään nautan tai hirvieläimen verellä kostutetulla sienellä.

Veri jaetaan tasaisesti koko jäljelle; lähtöön, makauksiin ja kaadolle pirskotetaan muutama pisara verta.

Kaatona käytetään hirvieläimen sorkkaa.

Jos jälki on tehty sääntöjen vastaisesti, jälki hylätään ja osallistumismaksu palautetaan.

18.2 JÄLKI

- lähtö: koira ja ohjaaja tuodaan lähtökohtaan tielle, johon on merkattu molemmin puolin 50 metrin matka. Jälki lähtee tältä alueelta n. 5 metriä tielinjalta kohtisuoraa poispäin. Koiran ja ohjaajan täytyy omatoimisesti löytää jälki, minkä jälkeen koiran on aloitettava itsenäinen jäljestäminen.
- makuulta ja kaadolta rikotaan pintamaata n. 30 cm x 30 cm alueelta
- jäljen pituus 1,5-2 kilometriä
- kaksi kulmaa, joista tuomari arvostelee ensimmäisen
- kaksi katkokulmaa, joista tuomari arvostelee ensimmäisen
- viisi haavoitetun riistaeläimen makuupaikkaa jäljen suorilla osuuksilla (makuupaikalta rikotaan pinta n. 30 cm x 30 cm alueelta). Jäljen loppuosuuden makauksille jätetään merkkikapulat (2x2x10 cm.), jotka ohjaaja tuo metsästä pois ja luovuttaa toimitsijalle.
- jälkimmäinen katkos vähintään 100 m ennen kaatoa. Katkos tehdään kulmalle kulkemalla verisientä vetäen 15 m ja sen jälkeen siirtymällä sieni ylhäällä n. 2-5 metriä maastosta riippuen jäljen sivussa 15 m takaisinpäin ja sen jälkeen suorakulmaisesti eteenpäin n. 10 m.
- verimäärä 1/3 l

- jäljen ikä vähintään 18 h
- suositellaan että osuudet ovat eri pituisia

19 Erillisohteet

Ylituomarin, arvostelevan tuomarin, koiranohjaajan, koetoimikunnan ja koetoimitsijan tehtävät ja velvollisuudet ja vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeen järjestämissohje määritellään tarkemmin Kennelliiton hallituksen hyväksymillä ohjeilla.

20 Muutokset sääntöihin ja ohjeisiin

Muutokset sääntöihin vahvistaa Kennelliiton valtuusto ja ohjeisiin Kennelliiton hallitus.

21 Valionarvovaatimukset

Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeessa koiralla on mahdollisuus saavuttaa käyttövalion (FIN KVA-J) arvo. FIN KVA-J arvoon vaaditaan, että koira on saavuttanut kaksi hyväksyttyä tulosta Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeesta ja yhden hyväksytyn tuloksen Hirvikoirien jäljestämiskokeesta. Lisäksi koiralla on oltava koiranäyttelystä vähintään laatuarvostelumaininta "hyvä" koiran täytettyä 15 kk. Hirvikoirien jäljestämiskokeeseen saavat muutkin kuin hirvikoirarodut osallistua, kun ne ovat saavuttaneet yhden hyväksytyn tuloksen Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeesta.

22 Valitukset ja erimielisyydet

Kennelliiton muutoksenhaku menettely (liite 4)